

[Lynnerup Nielsen.]

været stillet forslag om brændselshjælp, men det har indtil nu ikke givet megen lunhed i kakkelovnen for de titusinder, der vitterligt i denne vinter har frosset, simpelthen fordi der ikke var penge af understøttelserne til det nødvendige brændsel, og bitterheden er vel heller ikke blevet mindre derved, at andre medborgere på samme tid har kunnet forsyne sig udover grænser, der med et mildt ord må siges at være ikke helt almindelige. Intet, slet intet har der været ydet, som havde kunnet tage brodden af de værste pristigninger, intet, der har kunnet formilde tilværelsen for de titusinder af ledige, for hvem nød og afsavn virkelig har været tilstede. Den vinter, der nu ligger bag os, har jo på alle områder været en vinter, hvor de arbejdsløse ikke har kunnet forsyne sig tilstrækkeligt, hverken med tøj eller brændsel. Det har ikke kunnet være andet, og derfor er nu nogle kasser skredet til udskrivning af forhøjet kontingent, simpelthen fordi kassernes reserver og formue er opspist. Den største kasse, arbejdsmændenes, synes at være dårligst stillet. Ved afslutningen af regnskabsåret 1949—50 besad denne kasse en formue på 9 kr. pr. medlem mod 112 kr. året forud.

Tager man det samlede antal kasser som helhed, viser driftsregnskabet for regnskabsåret 1949—50 et underskud på 16 $\frac{1}{2}$ mill. kr. Vi finder det urimeligt, at kasserne for at kunne opfylde vedtægternes bestemmelser, for at kunne udbetale dagpengesatserne, må skride til kontingentforhøjelser for de forsikrede. Disse kontingentforhøjelser rammer jo i første række de kasser, hos hvem arbejdsløsheden har været størst, og tillige de kasser, hvis medlemmer har de svageste muligheder for at kunne bære de forhøjede kontingentbyrder. Tallet på slettede arbejdsløshedsforsikrede synes også at være i stigning. Også dette kan vel i høj grad tages som et udtryk for, at kontingenterne nu har nået en sådan højde, at flere og flere simpelthen må give op og ikke kan klare kontingenterne mere. Dette kan kun være en afspejling af den stigende fattigdom i arbejderklassen, og slettelserne er vel nok gået ud over de mest langvarigt arbejdsløse. Kontingentet burde være af en sådan størrelse, at enhver lønarbejder kan være med, og når ledigheden er af et sådant omfang, at et rimeligt kontingent ikke strækker til, kan det ikke være rimeligt, at byrderne ensidigt væltes over på de forsikrede i form af et større og større ekstrakontingent. Vort forslag om de 10 mill. kr.

til fordeling blandt de vanskeligst stillede kasser vil være en imødekommenhed, der tillige er hårdt tiltrængt, ikke alene for de ca. 100 000 arbejdsløse, der kæmper en fortvilet kamp for at få det mest elementære til livets opretholdelse med understøttelser, der hverken slår helt eller halvt til; men det tager naturligvis også sigte på dem, der er så heldige, kan man sige, at have et arbejde med en løn, der er udhulet og undergravet af pristigninger og kontingentbyrder.

Ja, jeg anbefaler det forelagte lovforslag til en hurtig og velvillig behandling her i tinget.

Strøm: I anledning af de bemærkninger, som den højtærede arbejds- og socialminister fremsatte om dette lovforslag, og de betragtninger, det ærede medlem hr. Lynnerup Nielsen nu har gjort gældende, vil jeg gerne gøre et par bemærkninger om lovforslaget og de problemer, som også den højtærede arbejds- og socialminister kom ind på med hensyn til det forlig, der blev sluttet for et års tid siden.

Som ærede medlemmer sikkert kan erindre, gennemførte vi her i rigsdagen ved lov af 27. maj 1950 forbedringer i arbejdsløshedsloven. Når jeg nævner dette i forbindelse med det af kommunisterne fremsatte lovforslag, er det, fordi kontingentspørgsmålet, som også den højtærede arbejds- og socialminister sagde, var et led i de forhandlinger, der førtes dengang. Jeg kan nævne, at forbedringerne bl. a. bestod i, at formuegrænsen blev ophævet, at ikke-forsørgere med 15 års medlemsret ligestilledes med forsørgere uden børn, at der blev givet lempelser i adgangen til at få udbetalt huslejhjælp, at der blev givet mulighed for lempelse af karenstidsreglerne, at der blev udbetalt kasserne — og her er der jo tale om de økonomisk dårligst stillede — større refusioner af de beløb, der udbetales som børne- og forsørgertillæg, en bestemmelse, der betød, at f. eks. arbejdsmændenes arbejdsløsheds-kasse ville få ca. 23—24 mill. kr. mere i statstilskud om året, og at socialministeren fik stillet et beløb på 15 mill. kr. til rådighed, også til fordeling blandt de økonomisk vanskeligst stillede arbejdsløsheds-kasser; det var et beløb til en art efterrefusion for de børne- og forsørgertillæg, som kasserne havde udbetalt året forud. Det var det forlig, der dengang blev indgået mellem socialdemokratiet, venstre, konservative, radikale venstre og retsforbundet. Skønt det altså, da det gennemførtes, gav arbejdsløsheds-kasserne, navnlig de økonomisk dårligst stillede,